

Haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksen hankinnoissa green deal - Ulkoleikkivälineet ja -kalusteet

Versio: 16.2.2022

Hankinnan kohde
Ulkoleikkivälineet ja -kalusteet
Keskeiset vaikutukset
<ul style="list-style-type: none">• Terveydelle haitallisten aineiden kielteiset vaikutukset• Ympäristölle haitallisten aineiden kielteiset vaikutukset
Erityistä huolta aiheuttavat aineet (SVHC-aineet)
<ul style="list-style-type: none">• CMR-aineet, jotka ovat syöpää aiheuttavia (C), perimää vaurioittavia (M) tai lisääntymismyrkkyllisiä (R)• aineet, jotka ovat hitaasti hajoavia, biokertyviä ja myrkyllisiä, eli PBT-aineet, tai erittäin hitaasti hajoavia ja erittäin biokertyviä, eli vPvB-aineet• tapauskohtaisesti aineet, jotka antavat aihetta vastaavanlaiseen huoleen kuin CMR- tai PBT/vPvB-aineet, esim. hormonitoimintaa häiritsevät aineet ja hengitystieherkistäjät

Vaatus	Todentaminen
Tuotetieto ja valmistaja Toimittajan on annettava tarjouspyynnössä, sekä myöhemmin pyydettyä, jokaiselle tarjotulle tuotteelle tuotetiedot, joista selviää tuotteiden materiaalikoostumus. Jos tuotteen materiaalit ovat esimerkiksi muovia, on muovilaadut ilmoitettava. Polyvinyylidikloridin eli PVC:n käyttö on kielletty. Tuotteen valmistaja on jäljitettävissä. Hankintayksikön pyynnöstä toimittajan on toimitettava tuotetietoa koko sopimuskauden ajan.	Tarjouspyynnössä, sekä myöhemmin pyydettyä, tarjotun tuotteen tuotetiedote tai -seloste tai vastaava, josta selviää tuotteen materiaalit. Materiaalikoostumukset ilmoitetaan painoprosentteina ja voivat sisältää pieniä osia, kuten nauvoja ja kiinnikkeitä ym. joita ei tarvitse ilmoittaa. Selvitys, josta käy ilmi tuotteen kokoonpanomaa, valmistaja sekä tuotteen sisältämät materiaalit ja niiden valmistajat.

Vaatus	Todentaminen
<p>Selvitys laadunvarmistus toimenpiteistä</p> <p>Tuotteen toimittajan on esitettävä selvitys laadunvarmistustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, että:</p> <ul style="list-style-type: none"> toimittaja valvoo hankinnan kohteena olevien tuotteiden vaatimuksia ja että ne täyttyvät sopimuskauden aikana. Kyseiset asiakirjat hankittavien tuotteiden laadunvarmistustoimenpiteistä ovat pyynnöstä saatavilla. Hankintayksikön suhteen on nimetty laadunvarmistustoimenpiteistä vastaava yhteyshenkilö <p>Ehdokas tai toimittaja toimittaa selvityksen laadunvarmistustoimenpiteistä, tarkoittaen eurooppalaisiin standardisarjoihin perustuvaa laadunvarmistusjärjestelmää tai vastaavaa 3. osapuolen varmentamaa laadunvarmistusjärjestelmää.</p>	<p>Toimittajalla tulee olla hankittavan tuotteen kattava dokumentoitu laadunvarmistusjärjestelmä.</p> <p>Toimittajan tulee liittää kopio ISO 9001 sertifikaatista tai selvitys vastaavasta 3. osapuolen varmentamasta laadunvarmistusjärjestelmästä.</p> <p>Palvelu- ja urakkahankinnoissa ehdokkaan tai toimittajan tulee todentaa, että se täyttää ympäristöasioiden hallintaa koskevien standardien vaatimukset. Toimittajan tulee liittää kopio unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmästä (EMAS) tai ISO 14001 sertifikaatista tai vastaavasta 3. osapuolen varmentamasta ympäristöhallintajärjestelmästä.</p> <p>Tavarahankinnoissa ehdokas tai toimittaja osoittaa täyttävänsä vaatimukset asianmukaisilla sertifikaateilla ja/tai vaihtoehtoisesti omalla kuvauksellaan toimenpiteistä ympäristöasioiden varmistamiseksi.</p>
<p>Erityistä huolta aiheuttavat aineet (SVHC-aineet)</p> <p>Tarjottu tuote ei saa sisältää erityistä huolta aiheuttavia aineita, eli SVHC-aineita yli 0,1 painoprosenttia. Jos tuote koostuu monesta osasta, SVHC-aineen pitoisuus lasketaan monesta osasta kootun tuotteen yksittäisen osan painosta eikä kootun tuotteen koko painosta. SVHC-aineiksi tunnistetut aineet löytyvät kandidaattilistalta</p> <p>Jos uusia aineita lisätään kandidaattilistalle sopimuskauden aikana, toimitettavat uudet tuotteet eivät saa sisältää näitä aineita. Tämä ei koske jo hankittuja tuotteita, vaan niitä voidaan käyttää edelleen samaan tarkoitukseen.</p>	<p>Valmistajan vakuutus, ettei tuote sisällä SVHC-aineita yli 0,1 painoprosenttia (1000 mg/kg).</p> <p>Tuotteiden, joilla on Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p>

Vaatimus	Todentaminen
<p>Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (PAH-yhdisteet)</p> <p>Tarjotun tuotteen PAH-pitoisuus (polysyklinen aromaattinen hiilivety) ei saa ylittää: vuonna 2022 1mg/kg (0,0001%) raja-arvoa vuodesta 2023 lähtien 0,5/mg/kg (0,00005%) raja-arvoa.</p> <p>Tämä vaatimus koskee</p> <ul style="list-style-type: none"> • ainoastaan niitä lasten ulkoleikkivälineiden muovi- ja kumiosia, joihin lapsi voi olla ihokosketuksessa tuotteen käytön aikana esim. keinulauta. • Keinoalustojen kerroksissa, joihin käyttäjän on mahdollista olla ihokosketuksessa, käytettyjä kumipohjaisia aineita. <p>Kierrätettyjä autonrenkaita ei saa käyttää keinoalustojen/turva-alustojen kerroksissa, joihin käyttäjän on mahdollista olla ihokosketuksessa.</p>	<p>Valmistajan vakuutus ja analyysiraportti tai analyysitodistus, ettei komission asetuksessa (EU) N:o 1272/2013 luetteloitujen PAH-yhdisteiden pitoisuus ylitä kriteerissä määriteltyjä raja-arvoja.</p> <p>Tuotteiden, joilla on Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p>
<p>Kestävyys ja puunsuoja-aineet</p> <p>Tarjotun tuotteen on kestettävä siihen kohdistuvat ympäristö- ja käyttörasitukset. Puuosat 10v, kyllästetyt puuosat 15v.</p> <p>Puuosilla, jotka kuuluvat UC 3 tai UC 4 -käyttöluokkaan standardin EN 335 mukaisesti, on oltava hyvä lahonkestävyys. Riittävän kestävyden takaamiseksi on käytettävä taulukon 1 menetelmiä. Myös muita kestävyden takaavia käsittelymenetelmiä tai rakenneratkaisuja voi käyttää.</p> <p>Kyllästäminen raskasmetalleilla ja / tai biosideillä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maakosketuksissa olevissa rakenteissa (käyttöluokka UC 4 standardin EN 335 mukaisesti) sallitaan NTR A. - Maanpinnan yläpuolisissa säälle alttiissa rakenteissa (alaluokka UC 3.2 standardin EN 335 mukaisesti).sallitaan NTR AB-luokka - Vaikuttavat aineosat eivät saa perustua arseeniin, kromiin, boorihappoon, orgaanisiin tinayhdisteisiin tai kreosoottiöljyyn. Propikonatsolin (CAS no. 60207-90-1) käyttö on sallittu niin kauan kuin propikonatsolin käyttö puunsuoja-aineissa on EU:n 528/2012 biosidiasetuksen mukaan hyväksytty. 	<p>Valmistajan vakuutus tuotteen kestävydestä.</p> <p>Valmistajan vakuutus siitä, että vaatimus täyttyy. Puuosien käyttöluokat standardin EN 335 mukaisesti, mitä menetelmiä on käytetty puun käyttöänsä pidentämiseksi/kestävyyden lisäämiseksi.</p> <p>Luontaisesti kestäväälle puulle: puulaji ja kestävyysluokka standardin EN 350 mukaan DC1 ja DC2.</p> <p>Lämpökäsitellylle ja kemiallisesti käsitellylle puulle joilla NTR-sertifikaatti: Maakosketuksissa olevissa rakenteissa (UC 4) sallitaan NTR Amod-luokka. Ulkona maanpinnan yläpuolisissa rakenteissa (UC 3) sallitaan ABmod-luokka.</p> <p>Lämpökäsitellylle, kemiallisesti käsitellylle puulle, jolla ei ole NTR- sertifikaattia: kolmannen osapuolen varmistamat testiraportit ja tulosten arviointi taulukkoa 1 vastaavalla tavalla.</p> <p>Painekyllästetylle puulle NTR-sertifikaatti sekä selvitys/kuvaus, mitkä osat on käsitelty NTR A/NTR AB. Lisäksi vakuutus, etteivät vaikuttavat ainesosat perustu vaatimuksessa kiellettyihin aineisiin.</p> <p>Tuotteiden, joilla on Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p> <p>Muita kestävyden takaavia käsittelymenetelmiä ja rakenneratkaisuja käytettäessä tarjoajan on toimitettava 3. osapuolen varmentamat testiraportit ja tulosten arviointi.</p>

Taulukko 1. Puunsuojamenetelmät ja todentaminen

Puunsuojausmenetelmä	Käyttöluokka EN 335 mukaan	Vaadittu todennus kestävydestä
Luontaisesti kestävä puu (Ei saa käsitellä puunsuoja-aineilla)	UC 3 ja UC 4	Kestävyysluokka DC 1 (erittäin kestävä) tai DC 2 (kestävä) standardin EN 350 mukaan
Puunsuoja-aineilla tai kemiallisesti käsitelty ja lämpökäsitelty puu, joka on luokiteltu NTR:n mukaan	UC 3	NTR ABmod
	UC 4	NTR Amod
Puunsuoja-aineilla tai kemiallisesti käsitelty ja lämpökäsitelty puu, jota <i>ei ole</i> luokiteltu NTR:n mukaan.	UC 3	Seuraavien menetelmien mukaiset testaukset: - CEN/TS 15083-1 ilman Coriolus versicolor testiä nopeutetun ikääntymisen testin jälkeen, joka on linjassa EN73 ja EN84 kanssa. - CEN/TS 12037 - Hyväksytyt tulokset tulee arvioida riippumattoman tahon toimesta. Arvioijalla tulee olla alankokemusta.
	UC 4	Seuraavien menetelmien mukaiset testaukset: - CEN/TS 15083-1 yhdessä Coriolus versicolor testin kanssa nopeutetun ikääntymisen testin jälkeen, joka on linjassa EN73 ja EN84 kanssa. - ENV 807 - EN 252 vähintään viiden vuoden ajan kolmessa eri kohteessa, joista kaksi Pohjoismaissa. - Hyväksytyt tulokset tulee arvioida riippumattoman tahon toimesta. Arvioijalla tulee olla alan kokemusta.
Painekyllästetty puu, kestopuu	UC 3.2*	NTR AB
	UC 4	NTR A